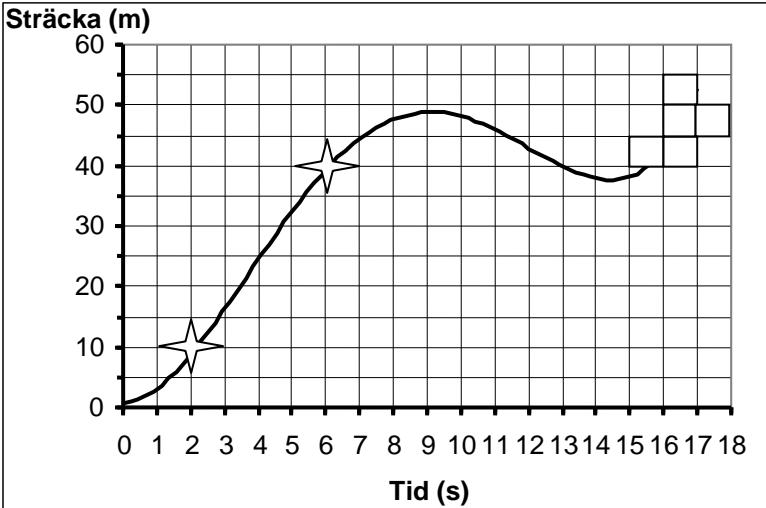

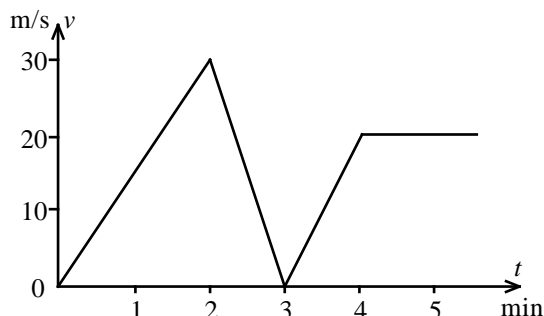
Läxförhör: Fysik A ht 2011 Kapitel 3 Rörelse**FACIT MED LÖSNINGAR**

1. (1p)	Vad visar hastighetsmätaren på en gammal bil? a) bilens medelhastighet b) bilens momentan hastighet = Rätt svar
2. (4p)	Använd diagrammet nedan för att besvara följande frågor. a) När är hastigheten störst? (Motivera) Svar: Mellan 2-6 s, exempelvis vid 4 s. Därför att kurvan är brantast där. b) När är föremålet som längst bort från utgångspunkten? (Endast svar) Svar: 9 s. c) Beräkna medelhastigheten från $t = 2,0$ s till $t = 6,0$ s. Svar: $\frac{40 - 10}{6 - 2} = \frac{30}{4} = 7,5 \text{ m/s}$

3.
(2p)

Figuren nedan föreställer schematiskt v - t -grafen för en bil som gör långsamma accelerationer och inbromsningar.

Hur långt har bilen kört under de tre första minuterna?

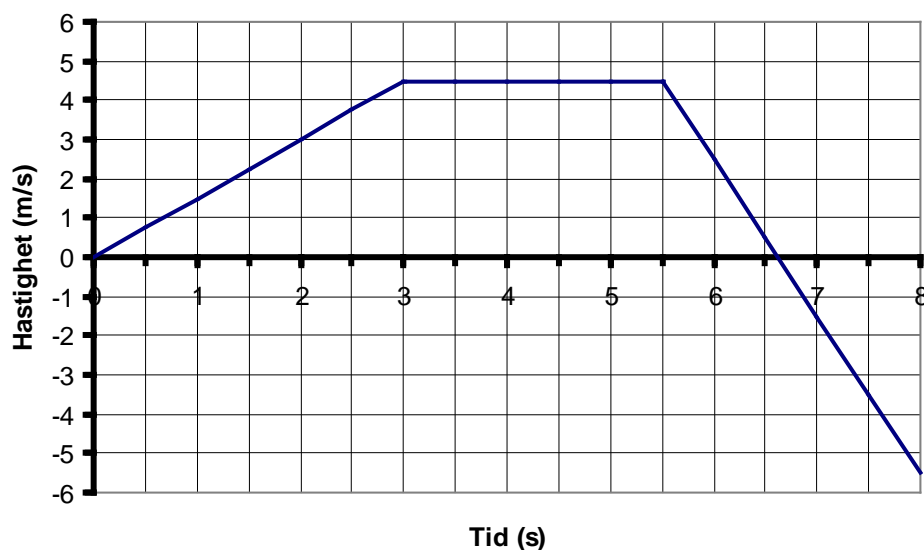

Svar: Sträckan är lika med arean under v - t -kurvan. Men, glöm inte att vi måste göra om minuterna till sekunder genom att multiplicera med 60. Arean är basen * höjden delat med 2.

$$\frac{30 \text{ m/s} \cdot 3 \cdot 60 \text{ s}}{2} = 2700 \text{ m}$$

4.
(3p)

Nedan visas ett v - t -diagram. Rita motsvarande a - t -diagram.

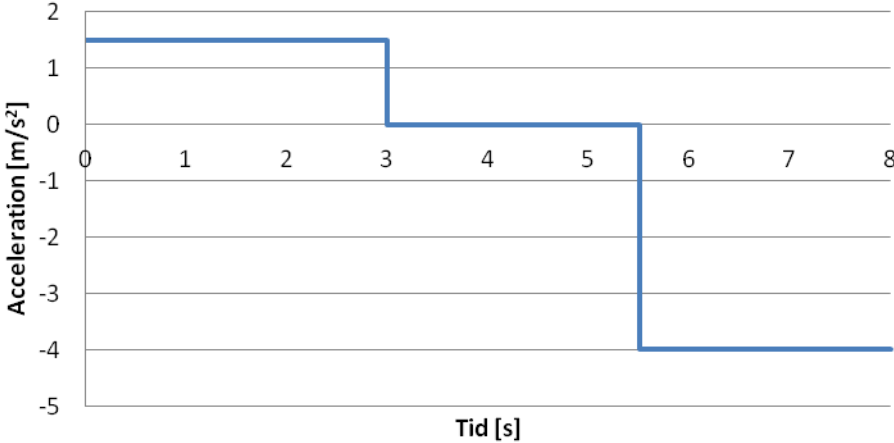

Svar:

$$0 - 3 \text{ sek} \quad a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{4,5 \text{ m/s}}{3 \text{ s}} = 1,5 = \text{m/s}^2$$

3 – 5,5 sek: konstant fart, ingen hastighetsförändring → Accelerationen = 0

$$5,5 - 8 \text{ sek} \quad a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{-5,5 \text{ m/s} - 4 \text{ m/s}}{8 \text{ s} - 5,5 \text{ s}} = \frac{-10}{2,5} = -4 \text{ m/s}^2$$

	<p style="text-align: center;">at-diagram</p> <p>The graph shows acceleration in m/s² on the y-axis (ranging from -5 to 2) and time in seconds on the x-axis (ranging from 0 to 8). The acceleration is constant at 1.5 m/s² from t=0 to t=3, then drops to 0 m/s² from t=3 to t=5.5, and finally drops to -4 m/s² from t=5.5 to t=8.</p> <table border="1"><thead><tr><th>Tid [s]</th><th>Acceleration [m/s²]</th></tr></thead><tbody><tr><td>0</td><td>1.5</td></tr><tr><td>1</td><td>1.5</td></tr><tr><td>2</td><td>1.5</td></tr><tr><td>3</td><td>1.5</td></tr><tr><td>4</td><td>0</td></tr><tr><td>5</td><td>0</td></tr><tr><td>5.5</td><td>0</td></tr><tr><td>6</td><td>-4</td></tr><tr><td>7</td><td>-4</td></tr><tr><td>8</td><td>-4</td></tr></tbody></table>	Tid [s]	Acceleration [m/s²]	0	1.5	1	1.5	2	1.5	3	1.5	4	0	5	0	5.5	0	6	-4	7	-4	8	-4	
Tid [s]	Acceleration [m/s²]																							
0	1.5																							
1	1.5																							
2	1.5																							
3	1.5																							
4	0																							
5	0																							
5.5	0																							
6	-4																							
7	-4																							
8	-4																							
<p>5. (4p)</p>	<p>En sten släpps från vila en bit över marken (huvudräkning; använd $g = 10 \text{ m/s}^2$ och försumma luftmotståndet).</p> <p>a) Hur stor blir då dess hastighet efter 1,0 s?</p> <p>Svar: 10 m/s</p> <p>b) Hur stor är stenens medelhastighet under den första sekunden?</p> <p>Svar: 5 m/s</p> <p>c) Hur långt faller stenen under denna första sekund?</p> <p>Svar: 5 m</p>																							

6. (6p)	<p>I en avlägsen framtid besöker människan en främmande planet. För att bestämma tyngdaccelerationen på planeten släpper de första besökarna en sten från 1,0 meters höjd. Det tar 1,3 s innan denna sten landar.</p> <p>a) Vilket värde på tyngdaccelerationen ger detta?</p> <p>Svar:</p> $v_{medel} = \frac{1,0m}{1,3s} = 0,77m/s \quad v = 2 \cdot v_{medel} = 1,54m/s$ $a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{1,54m/s}{1,3s} = 1,18m/s^2$ <p>b) Om de kastar en sten uppåt med hastigheten 12,0 m/s, hur lång tid skulle det då ta innan den är tillbaka i ursprungsläget?</p> <p>Svar: Från kaastet upp till vändpunkten tar det: $\Delta t = \frac{\Delta v}{a} = \frac{12m/s}{1,18m/s^2} = 10,1s$</p> <p>Det tar dubbla tiden tillbaks vilket blir cirka 20 s.</p> <p>c) Hur högt upp skulle stenen komma?</p> <p>Svar: $v_{medel} = 6m/s$, $s = v_{medel} \cdot t = 6m/s \cdot 10s = 60m$</p>
-------------------	--